

ივერია

გ ა ზ ე თ ი ლ ი რ ს			
თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შუბრა

1877—1892 საზოგადოებრივი და სალიტერატურული გაზეთი 1877—1892

დღესასწაულის ბაჟი შემადგენი ნომერი ბაჟივან სამუშაოს, 18 თებერვალი

გაზეთი „ივერია“ თებერვლის პირველიდან წლის დასრულებამდე ღირს 9 მან. 50 კაპ.

მელანია ასლანის ასული სულხანიშვილის შვილებითურთ გულთხარის მუშაობით აუწყებს გარდაცვალებას თავის შვილის ალექსანდრე დიმიტრის ძის სულხანიშვილისა და სოხოვს დასწრე წინ მიტოვებული პანაშვიდის საღამოებით, 7 საათზე, და მიტოვებული გამოსვენებას, შაბათს, 15 თებერვალს, დღის 10 საათზე, მეორე ნაგორის ქუჩაზე, მთაწმინდაში, ჩემოქვეის სასაფლაოზე, № 8, ქაშეთის ტყელისაში.

(2—2)

რუსეთის სამხედრო მოსახლეობა და ჩვენა უნდა მოსავალმა თითქმის ერთი და იგივე შედეგი გამოიწვიოს: რუსეთშიც დიდი სიმძლიერება ჩამოაგდო და ჩვენშიც, მეტადვე ქუთაისის გუბერნიის, დიდი უხედავობა დაატრიალა. ამ გვარი, ერთს შეხვედრით, ვალსა-ცხარი და ვასკარდელი ამავე ის ნიშნობადი თვისება მთელის ქვეყნიერებას აწინდელ საკუთრებაში წეს-წესობილიყვისა, ის ქვაკუთხედია, რომლის წყალობითაც ეს-ცხადდეს დროში უფულობა უსურობა და მოსახლეობა და მოსახლეობა კიდევ, ზოგიერთს შემთხვევაში, როგორც, მაგალითად, დედს ქუთაისის გუბერნიისა, ფულანობისა არა, თითქმის მოსახლეობაზედაც უარესია. ამ გვარი უკუდამართობა საკუთრებაში წეს-წესობილიყვისა მუდამ გამოიჩინეს თავისი დამხატვრულ ძალის, უკუ-

დღის და ფულად აქციოს. საერთო შორისა საყვარლობა პოლიტიკაში ეს აზრი იმდენად მეფობს და ბატონობს, რომ ამ ქაშად ქოველი სახელმწიფო თავისი პოლიტიკისა და მეგობარს ერს გარეულად მუშტრის თვალთა სინჯავს და მუშტრის ხელით ეჭიდება. თუ ინგლისმა თავისი მრავალ-გვარი ქარნების ნაწარმოები არ გაჰყვიდა და იმავ ფულით პური და სხვა სალევლი საოფლის მეურნეობისა არ შეიძინა ჩრდილო-აშერიკიდან, ინდოეთიდან, ავსტრალიიდან და რუსეთიდან, არამც თუ ინგლისელები სიმძლიერით დაიბრუნებინ, თვით ჩრდილო-აშერიკისა, ინდოეთისა, ავსტრალიისა და რუსეთისა გატყუება და უხედავობა დატრიალდება. თუ ინგლისელებს პური დააკლდება, სხვა სახელმწიფოსს ფული დააკლდება და, როგორც ზემოთ მოვიხსენეთ, უფულობა ხედავს ჩვენს დროში უსურობაზე უარესია.

ყოველივე ეს, რასაკვირველია, კარგად ესმოდა ჩვენს მთავრობასაც, როდესაც აკრძალა ჩვენს ქვეყნიდან პურისა და სიმინდის საზღვარ გარედა გატანა, მაგრამ წინამორევად ეცნაობა რომ, რაკი რუსეთში პურმა მოსავალი არ მოგვცა, კავკასიის სიმინდი და ხორბალი უსუცვლის თავისი ერთხელ და სამუდამოდ გაკვირდეს გზას და წამავა შუა რუსეთის ბარნებშით. კარგად რომ დაკვირვებოდა და ისევე უნდა მოეხდინებოდა, ვალის მიწეუბის გამა ჩვენი ახიერ-გავსამის ვაჭრობა ესე უცებ ვერ

გაზიის დასავლეთად და ყრბო განცხადებამ დასავლეთად უნდა მიმართონ: თვითონ რედაქციას, კუბაში, ავსტრალიის ქაშად, ვარანციის მეგობარად, თუ, გრუნსისკელებს სხვა-სხვა წეს-წესობის გამოცხადებულ საზოგადოების განცხადებებს, საზოგადოებრივი ბანკის სხვადასხვა სახის ქაშად.

დასი განცხადებისა. ჩვეულებრივი სტრუქტურა რვა კაშაუი.

ტისა“ და არც „მოსკოვის კომპიუტრისათვისა“. ამის გამო ქუთაისის საურთიერთო ნდობის საზოგადოების თავმჯდომარეს ხელახლად მიმართავს კავკასიის მთავარ-მართებლისათვის და ხელახლად უთხოვნი, შემადგომლობა გავკრეფით უხედავდ მთავრობის წინაშე, რომ ნება-რთვა მიეცეს ქუთაისის გუბერნიის მკვიდრთ სიმინდის გატანისა საზღვარ-გარედა.

დადავს სანატრელია, რომ ამ დადავს მთავრობამ ჯერავან ქურადდებ მიაცვიოს და ახლა მინც, როდესაც ადგომდება დიდი ზარალი მოუტანა მკვიდრთ, ნება დართოს სიმინდის საზღვარ გარედა გატანისა. ცროპის ბაზრის მკვიდრთს ქუთაისის გუბერნიისათვის მაშინ ქუთაისის მნიშვნელობა, როდესაც, ზოგიერთების აზრით მინც, იმედი იყო, რომ საზოგადოება ბაზარი გაისინებოდ რუსეთში. ხოლო ახლა-კი, როდესაც რუსეთის ბაზარი ჩვენთვის ისევე მკერულია, როგორც საზღვარ გარეთისა, შეუძლებელია, რომ ერთ-ერთი ბაზარი მინც არ გაიხსნას ჩვენს ქვეყნის ნაწარმოებ-სათვის.

ნიკ. კავ სიძე

ახალი ამბავი

* * * ბ-ნ. ტარატინოვის შუამდგომლობით იმერეთში ხალხისთვის უსასყიდლოდ დასარიგებლად გაიგზავნა დიდ-ძალი ბაშის თესლი სსოფლო

ფალესტონი

ბახტრიონი

(შედეგი, იმ. „ივერია“ № 33)

XIV

ნაქირალაში დამდგარან თუშები თქიანები; გულ-შაღრენი ომშია, ლაშქრობას ბედიანები. ვარს სანგლად შემოუვლიათ ხევიბ ბეჭიანები. ელიან ფშაველ-ხევისურთა, თვალი იმათე სჭერიათ; წინ მიეგებენ ლხენთა, დროშები დაუჭერიათ. ლუხუმმა ცხენი გაქსლა, წაიღო თამაშობითა, შამაუქსა თუშებსა შუბლ-შეკრით, კამათობითა.

ლუხუმი
სადა გაეყო, თუშნი ზეზაო, რად არ მარევენთ თვალითა? მე-ღ იმან უნდა ვიგობო, ნაქებ რო არი მკლიათა. აღარა ხუმრობას, ლუხუმი, მკერდშეღობილი ფარიათ: მე ჯერ თათრებთან რა მინდა, მაგისი სისხლი მწყურია,

დღის და გადმოღულს გულიდამ მაგის მტრობა და შურია.
შენი რა თუშის ლაშქარი, გულზე წესოა შურია, ფიქრობენ, რამ გაიფეა, ლეკია, თუ ურია.
შეულის მაგიერად თავ-ხელსა ჩევიბე სისხლი სწყურია.
ზეზამ მყის იცნო ძმობილი, ვეშვი ხმალ-და-ხმალ წაიღო, გაეყინკლანენ ერთმანეთს ხმალ-შუბებით და ფარიათ, მემერე აკოცეს მუხრავლად, ამბავსა ჰკითხენ ძმურად.
ერთმანეთისა სურვილი ორსვე ჰქაიხიო წყურულად.
დღესუმი
გენაცვალე, ძმოა ზეზაო, რო თვალით განხე კიდევ, მიყვარს, ძმობამა, ხმალ-და-ხმალ შენი მტრისავე მწყევია.
კაო, შენც დაბერებულხარ, გაგზირებია ჰალარია: ცხენი სადა გვაე, მიტრე, ი შენი ცხენი—სალარი? ზეზეა
ლაშქრობამ ჩამამებია, ძალ-ღმადურად გდებამა, სრულ ლაშქარსა ვარ, რა-კ-კია ძმუის მამსლობა დღებამა.

ჯერ შენთან, ძმოა, ლუხუმიო, რამდენჯერ ვიყავ ომშია...
წელში ორჯელ თუ დავმბის ჩემი საფრებე გომშია. საღარი მავათ მამიკლეს, ვისაც დღეს უნდა უტოთ, მაგ ძალით ერთი ცოცხალიც გარეთ არ გამოუტოთ.
დღესუმი
სრულ მაგონდება, ძმობამა, საცა რა გადავგვდილი, უნდა გადავგვდეს კიდევაც, ეს არის ჩვენი ბედა.
ზეზეა
მეც მაგონდება ბევრი რამ, ერთი-კი უფრო ცხადდა: ერთხელის საბუის ბოლოს ლეკებ რო ვაცხეთ ჰაღდა. თუ ვახსნოს, ერთს ლეკს ხმლითა ვეც, კიამდ მოეწყვიტე თავია?
დღესუმი
შენის ფრანგულის ნაქრევი ისევე ისეთი მწყევია?
ზეზეა
თავი გაგორდა მიწაზე ტუტებს დაუწყო კაშური, იტყვი, სარეკლასა წისკილზე გაქე რაკუნე. შენ შავებარა ჯრაველი, მოგიწყლიანდა თვალმე;

უთოდა, საით ენახე, მოაფურთხებდნენ ქალები. მე არ მებარავის, ლუხუმი, მუნათლავი აროდის, მავთ სიწუნტის ნაღველი ყელში დღელით ამოდის. ვისაც ჩვენ არ ეგბარლებით, ჩვენ შევიბარლოთ რისად? სიკვლილი თვითონ იქვალსა გაუწენია მტრისადა! ერთურთს საღიამ მიაჩიეთეს, ფიქით შიკრა ჯარია. მადლოდამ მაკურთხებელი თავზე დაღათ ჯარია. შაიღებება სისხლითა ქართველთა მთა და ბარია. დღის მზის სხივით იპოხენ ქედებს კახეთის მთონია.
XV
ხუთშაბათ დილა გათენდა, სისხლისა ნია-ღვარია, ბახტრიონს თათრის შვილებსა ისევე გაუთენდათ შწარია. გადმოდგა ბორბალაზედა თვისუფლების მთავრე. აფანისავე წაივია ურჯულთა სისხლის წაღია. ნიღისის ფრანგულებისა ცასა სწუდებოდა ღლია. სრულ სისხლით დანაბეღია

მეომართ დანაკალია. კირავ-სახეის მტრებისა მისგველ-დანაგულია. ვინაგრეცა ჩვენი ლაშქარმა მტერი, უღმერთოდ დალია. მიკივის თათრებს ზეზვი შეუბოვარი, მალია. გულ-კინის ხორბაღულსა შუა გაღუტყდა ხმლია, ცრემლი ერევა თვალებზე, სწუხს ამისაგან მწყარალი. ლუხუმმა თოფი გამაქრა, არ აუფეფტა ფლია, დროშას მიუღღის ლომივითა, ამოიწვდა ხმლია. შამაუქსა ლაშქარსა, გულ-ღინჯმა, ომში ცხარია: „შამაუქვითა, ვისც ქველი გზარავთ, ვინაც არა ხართ ქალია!“
აივსო თათრის ძელებია იმ ბახტრიონის არეა. ციხე-გარანვად ეგება, ისევე გამოვლდა მკვდარია. ეს ის დრო იყო, როდესაც მთას ჰლოკავდა ბარია, როს სალოკავად მიანდათ მთიელის ხალხის გვარია...
ვათ-შაველა
(დასავლელი იქნება)

13 თებერვალი

პატარაზღვი. დიდი მთავარი მიხეილ ნიკოლოზის ძე დანიშნა თავმჯდომარედ დაქრალითავეს დარსებულ კომიტეტისა.

Table with 13 columns of numbers, organized in groups with headers like 'პატარაზღვი', 'პარიზი', and 'კარაიმი'. Each group contains a list of numbers in a grid format.

Table with 13 columns of numbers, continuing the grid from the previous table.

განცხადებანი

სომეხთა სრესესიან სსსულოვრო სემინარიის სამსწრეწველოს სვლა გეგმა

4 მარტს 1892 წლის, საღამოს 8 საათზე, ვაქრობა მოხდება (განუ-მეორებლად) იჯარითი ვასაქვად სო-მეხთა ეკლესიისთვის წმინდა სან-თლის სივრცისა.

პირობათა შეტყობა შეიძლება სა-მზრუნველოს კანცელარიაში ყოველ დღე, გარდა კვირა უკუქმებისა, დილის 10-12 საათამდე. (3-1)

პირველი ზეთის გაგონახდელი ქარხანა ი. თაიროვი-სა და კ. ალიხანოვი-სა ქალ. სფილიოსი.

დღე-მარბვისათვის ქარხანაში ისყიება ნარდალ მუკდევითავეს ზე-თისი: ა) საჭებლად: შირაბატისა, სელისა, სოკოსი, კნაფისა, ბ) კანფალისა, გ) შიხარქული, საღებავ წაღმებისათვის, აგრეთვე ჩენწია ძროხე-ბისა და ხარბის საკვებად. წრილ წარალად შირაბატის ზეთი გიგანქიან და ორ გიგანქიან მუშებით ისყიება შემდეგს მალაზიებში: 1) საფთაქიან საქონლით მოვუჭურ კაცისის აშხანაფოვში, 2) კაქანის მალაზიებში, გო-ლოვიინის პროსპექტზედ, ღობრანსკის სახლის პირდაპირ და ვარანკის მცდლის მახლობლად, 3) ბ. ალასანოვთან, გოლოვიინის პროსპექტზედ, დო-ბრეანსკის სახლის პირდაპირ, 4) კ. მარსანოვთან პუშკინის ქუჩაზე, 5) გრ. ბუგაიოვთან მიხეილის ქუჩა, 6) დ. მაქარაიანს ნიკოლოზის ქუჩა, საყუთ. სახ-ლი, 7) ვარკაიოვთან გოლოვიინის პროსპექტი, ორბელიანის სახლის პირ-დაპირ და 8) სარკოვთან გოლოვიინის პროსპექტი, ბაბანასივის სახლი. სო-ველდვარი ზეთის წარალ წვირალად ყიდა შეიძლება საყუთის საყუაჟში: 1) აიანჭუჭყე, ბუღდნოვის სახლი, ყსიბების გვერდზე, 2) თათარის მოკლასა, ქა-ლოქის ფიქრის ფარული, 3) ალგას ქუჩა, მებურთოვის სახლი, ქვის ნახშირის საყუბთან და 4) ავღასთან მოკლას, ქალოქის ფიქრის ფარული № 1. (10-1)